

færdig. Det Eneſte, der kan undſkyldes det Indgreb, den gjør i den Privates Ret, er, at den handler ſom den Privates bedſte Værg. Naar man ved denne Leilighed taler de faſte Eiendommens Sag, ſaa ſkal jeg gjøre opmærksom paa, at det, der ſaaves meeſt her i Landet, er, at Capitalerne vende ſig til forſkjellige indvurſielle Foretagender, og at der aabnes en Mængde Leveveie, ſom nu ſaaves her. For den ſimple Concurrence om Penge mellem de forſkjellige Leveveie ſkal Lovgivningen ikke og allermindeſt denne Lov træde hindrende i Veien; den ſkal blive udenfor den. Jeg ſiger, at Regjeringen efter min Opfattelse ved dette Skridt griber ind i, hvad den ingen Ret har over, og dermed mener jeg, at den faderlige Myndighed er den, ſom hovedſageligen bør beſtemme Børnens Skjæbne, og at, naar Faderen har Formue og vil have den beſtyret paa en vis Maade for Børnene, ſaa er det Høieſte, Regjeringen kan gjøre, det at træde værnende imellem, for at ingen Uret ſkeer, men den ſkal ikke lægge ſig imellem Forældrenes Villie og Beſtemmelse med Henſyn til deres Børn, og ikke ſkyde Forældrenes Beſtemmelſer tilſide for at gjøre ſig til Værg for Børnens Pengeſager. Komme vi ikke ved denne Lov et Skridt videre i den Retning, jeg har antydet, ſaa ligger det deri, at vi endnu ſidde dybt i en ufri borgerlig Tilværelſe, og ikke kunne gjøre os det klart, at Manden, Familien har en vis Ret, ſom Staten fornødigviis ikke bør, ikke kan, eller behøver at have. Skulde alſaa dette Lovforſlag gjøre et Skridt fremad, ſom i og for ſig var forſtandigt og rigtigt, ſaa ſkulde det gaae til et forbedret Værgemaal, thi fordi vi for 70 Aar ſiden have forladt Værgemaal et ſom ikke heldigt, er der ved ikke beviist, at Værgemaal ikke kan exiſtere og være heldigt. Naar man ønsker at gjøre Overformynderierne mere ſtedlige, maa man forlade Amtet og Amtsrådet ſom Beſtyrere og gaae til Værgemaal. Dette er ikke noget Nyt; det exiſterer i dette Dieblif i de Stater, hvor den borgerlige Frihed er ſtørſt, og hvor der er meeſt Omhu for Eiendomsſikkerhed, og det i ganſte ſmaa Lande. Der er ganſte ſmaa Cantoner i Schweiz, hvor al Beſtyrelſe af Umyndiges Midler er Værgbeſtyrelſe, og hvor denne Beſtyrelſe er billig,

henſigtsmæssig og til Alles Tilfredshed. Men jeg har deri, at Lovforſlaget er kommet frem og har gjort den Bevægelse, ſom det har gjort, erkjendt, at vi ikke kunne gjøre dette Skridt endnu. Man kan ikke tage længere Skridt, end Ens Klæder tillade det, thi ellers ſprænger man dem, og med de Klæder, ſom vi have paa, ere vi endnu ikke ſtikke til at gjøre dette Skridt; vi maae alſaa blive ſtaaende ved en Mellemting af det, vi have og det, vi vilde komme til. I denne Mellemting er det min Overtydning, at vi ſkyldes at haandhæve en Ret for Familien til under det Offentliges Tilſyn at værg om ſine Efterladte; Overformynderiet maa ikke gaae hen og trænge Familiebeſtemmelſer tilſide og lade viſe beſtemte Embedsmænd træde i ſtedet; det behøves ikke, og det er en Uret at gjøre det. Naar der alſaa kun bliver tilbage for Overformynderierne at beſtyre i Maſſe, det vil ſige, beſtyre ſom Pengeinſtitut, hvad der ikke iforveien er taget Beſtemmelse om fra Bedkommendes Side, ſaa bliver deels Maſſen, ſom ſkal forvaltes, meget indſkrænket, og deſuden vil ogſaa Forvaltningen af den ved den Indrømmelse, der her er gjort fra Forældrenes Side, characteriſeres ſom en ganſte anden end den, ſom finder Sted ved et Pengeinſtitut; Beſtyrelſen af de Umyndiges Midler bliver da i ſin inderſte Natur en Depositskaſſe og ikke en Creditkaſſe. Det hele Ublaaneſyſtem til faſte Eiendomme bør vi efterhaanden ſkaffe bort fra ſaa mange Inſtitutioner, der ſtaaer under Statens Beſtyrelſe, ſom muligt. Lad det blive der, hvor det hører hjemme; lad det være et privat Foretagende. Der exiſterer allerede Creditforeninger, og de vilde blive ſikrere og bedre, naar ikke det Slags offentlige Concurrenter træder op; de komme da til at ſtaaer paa et bredere Grundlag og faae en naturligere Sikkeſe. Jeg er derfor meget enig med det Reſultat, hvortil det ærede Medlem for Nanders Amts 1ſte Valgkreds (N. Hage) kom, og jeg troer, at han ſaa temmelig betegnede, hvad der i den Henſeende var det Rette. Naar man ſiger derimod: men der er allerede to Creditforeninger falledede! ſaa ſiger jeg: dette er alſaa et Beviis paa, at Ublaane i faſte Eiendomme ere uſikre, thi derſom ſaadanne Ublaane havde været ſikre, vilde diſſe Foreninger ikke